

Kunta säilyy vireänä asukkaiden voimalla

listä poismuuttaneille tehtiin vuonna 2019 puhelinhaastattelu, johon osallistui 67 henkilöä. Iin vahvuuksia verrattaessa nykyiseen asuinkuntaansa olivat asuminen hintataso ja yleinen turvallisuus. Muuttopäätökseen vaikuttivat useammin toisen asuinkunnan myönteiset asiat (43 %) kuin listä poistyyntävät / kielteiset asiat (7 %).

Iin houkuttelevuuden lisäämiseksi nimettiin kaupallisten palveluiden, opiskelu- ja työnsaantimahdollisuuksien, julkisen liikenteen ja asumisvaihtoehtojen kehittäminen. Joka kuudes poismuuttaneista olisi halukas muuttamaan takaisin Iihin. Paluumuutto kiinnostaisi erityisesti, jos työpaikka sijaitsisi Iissä tai koti sijaitsisi vesistön äärellä.

Vuokra-asunnoista on kysyntää

Viime vuonna Iin rakennusvalvonta myönsi 24 rakennuslupaa uudelle omakotitalolle. Lisäksi Iin Vuokratilat Oy sai rakennuslupan Tornikujalle rakennettavalle luhtitalolle. Valmistuessaan kaksikerroksinen luhtitalo lisää vuokra-asuntotarjontaa 22 asuinhuoneistolla (noin +10 %).

Toimitusjohtajan **Antti Tuomaan** mukaan vuokra-asuntojen kysyntä Iissä on kasvussa. Asunnonhakijat etsivät pieniä kaksioita ja erityisesti yksiöitä, joita yhtiöllä ei

toistaiseksi ole tarjottavana.

- Kaiken kokoisista vuokra-asunnoista on kysyntää. Erityisesti nuoret ja ikäihmiset arvostavat vuokra-asumisen helppoutta ja että asunto sijaitsee lähellä palveluita. Kunnan asuntojen käyttöaste Iissä ja Kuivaniemellä on läpivuoden noin 96 prosenttia.

Vuokratilojen uuden luhtitalon arvioitu rakentamiskustannus on noin 2,5 miljoonaa euroa. Tornikujalle on valmius rakentaa myöhemmin lisäksi toinen luhtitalo.

- Viimeistelemme parhaillaan rakentamissuunnitelmaa. Luhtitalo koostuu pääosin saunallisista yksiöistä, kaksioista sekä muutamasta neljän huoneen asunnosta. Tavoitteena on, että rakentaminen alkaisi tulevan kesän aikana, ja ensi vuoden loppupuolella asukkaat pääsevät muuttamaan, Tuomaala kertoo.

Kyläyhteisö, johon toivotetaan tervetulleeksi

Myös Iin kylät tekevät aktiivista työtä uusien asukkaiden houkuttelemiseksi. Lähes 1000 asukkaan Pohjois-Iin kyläyhdistys avasi vuoden alussa verkkosivuilleen tontti- ja talopörssin. Kyläyhdistys ei tee kiinteistönvälitystoimintaa vaan tiedottaa alueelle myyntiin tulevista kohteista ja ohjaa ostajat myyjien luokse.

Kyläyhdistyksen puheenjohtaja **Anita Sievänen** kertoo, että idea syntyi todellisesta tarpeesta. Kysyntää on tonttimaasta sekä myytävistä taloista ja loma-asunnoista.

- Pohjois-Ii on haluttu asuinpaikka. Rakentamiselle vapaita tontteja kysytään usein ja nyt tonttipörssin myötä tiedämme itsekin enemmän näistä. Iloksenne olemme saaneet kyläamme paluumuuttajia niin Oulusta kuin muualtakin Suomesta. Kyläyhteisömme on tunnettu yhteisöllisyydestä, jota rakennamme naapuriavulla, talkootyöllä, kyläläisten ja koulun yhteistyöllä sekä riittävällä tiedottamisella. Haluamme myös, että nuoriso viihtyy kylässämme ja löytää tulevaisuuden myös täältä.

Sievänen toimii myös Iin kylien neuvottelukunnan puheenjohtajana ja tietää, että uusien asukkaiden houkuttelu on pitkäjänteistä työtä. Hän kannustaa kaikkia kylämieltään omia vahvuuksiaan ja tuomaa niitä esille.

- Pohjois-Iissä on paljon kapeita maaosuuksia, sarkoja vierekkäin. Kannustamme maanomistajia yhteistyöhön, jotta yhdistämällä maaosuuksia myyntiin syntyy kooltaan yhtenäinen ja rakentamiselle mahdollinen asuintontti. Neuvontaa saa kunnan rakennusvalvonnasta, Sievänen antaa vinkiksi.

Uudistettu osayleiskaava mahdollistaa lähes 300 uutta rakennuspaikkaa

Myös noin 400 asukkaan Jakkukylän kyläyhdistys markkinoi aktiivisesti asuinmahdollisuuksiaan, ja saa usein kyselyitä mahdollisista vapaita tonteista. Kyläyhdistyksen verkkosivuilla on yksityisten henkilöi-

den lisäksi myös metsäyhtiöiden ja vesivoimayhtiön myynti-ilmoituksia. Myös sosiaalisen median kanavat ovat erittäin aktiivisesti käytössä, ja kyläläisten whatsapp-ryhmässä välitetään tietoa eteenpäin.

Vuoden alussa aloittaneen kyläyhdistyksen uuden puheenjohtajan **Matti Rädyn** mukaan kasvava kylä on kyläyhdistyksen toimintasuunnitelman ja strategian ”punainen lanka”.

- Uudet asukkaat mahdollistavat palveluiden säilymisen ja niiden kehittämisen. Kaikki toimmemme perustuvat siihen, että hyödyttääkö se meidän yhteistä tavoitettamme. Kenttä on aika laaja, mitä kyläyhdistys voi tehdä.

Esimerkkinä Räte mainitsee kyläyhdistyksen aloitteesta käynnistetyt osayleiskaavan päivityksen, joka lisää merkittävästi asuinmahdollisuuksia. Myös jatkossa vapaa-ajanasunnon tai pelkän -tontin voi poikkeamismenettelyllä saada muutettua pysyvän asumisen paikaksi, jos se sijaitsee omakotitaloasuksen läheisyydessä.

Usein puhutaan citymaalaisista, joiden elämä jakaantuu kaupungin ja maaseudun kesken (Maaseutubarometri 2020).

- Maaseutuasuminen kiinnostaa, puhetta on asiasta joka puolella. Olemmeideoineet esimerkiksi etätyöpisteen perustamista kylälle, joka voisi edesauttaa muuttamista pysyvästi eläväisen kylän lähelle. Myös riippusilta valmistuessaan lisää alueemme vetovoimaa, Räte kertoo.

TILINPÄÄTÖS 2020 valtion tuella ja säästöillä lievästi plussalle

Valtio myönsi kunnille viime vuonna merkittävästi lisärahaa koronan vuoksi. Kunnat saivat peruspalveluiden valtionosuuden noston lisäksi erityistukea perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen sekä joukkoliikenteen järjestämiseen. Tuki oli tarkoitettu koronasta syntyvien kustannusten kattamiseen, mutta myös kompensaatiota menetyistä verotuloista. Osa tuesta on maksettu suoraan sairaanhoitopiireille.

Iin kunta sai korvausta yhteensä 2,5 miljoonaa euroa. Lisäksi kunta haki ja sai harkinnanvaraista valtionosuutta 700 000 euroa. Iin kunnanjohtajan Ari Alatossavan mukaan ne kunnat, joissa tartuntamäärät pysyivät mallillisena, hyötyivät toisia enemmän koronatuesta.

- Tuki piti saada nopeasti liikkeelle kuntiin ja lisärahan laskuperusteena käytettiin osittain "euroa per asukas" eli tukea jaettiin tasasuuruisesti kaikille kunnille. Tänä vuonna tuki myönnetään kunnille vain toteutuneiden eli hakemuksessa osoitettujen kustannusten mukaan. Varaudumme, että meidän tukimäärämme voi pienentyä edellisestä vuodesta, Alatossava kertoo.

Edellisen vuoden tilinpäätös käsitellään kunnanhallituksessa maaliskuussa ja valtuustossa toukokuussa.

Koronan kokonaisvaikutukset talouteen eivät ole selvillä

Iin talousvuoden 2021 ennustetaan jäävän alijäämäiseksi noin 2,6 miljoonaa euroa. Korona lisää arvion epävarmuutta. Valtuusto päätti joulukuun talousarviokokouksessa, että talouden tasapainottamisen tueksi tilataan ulkopuolinen asiantuntijataho arvioimaan

kuntapalveluita.

- Tavoitteena on tutkia toimintoja sisältäpäin, esimerkiksi tuotammeko palveluita tehokkaasti verkkokuntiin verrattuna, ja tunnemme riittävästi rakenteellisten uudistusten talousvaikutukset. Selvitys käynnistyy riipeästi keväällä, jotta syksyllä seuraavan vuoden talousarvion käsittelyssä on tieto jo hyödynnettävissä, Alatossava kertoo.

Valtuusto linjasi talousarviokokouksessa myös, että kunnan henkilöstörakennetta tarkastellaan kriittisesti. Henkilöstökulujen säästötavoitteeksi on asetettu yhteensä 700 000 euroa vuosille 2020–2021.

- Aloitimme viime syksyllä vapaaehtoisilla keinoilla eli työntekijät ovat voineet halutessaan anoa palkatonta vapaata. Kolmella säästövapaalla on saanut lisäksi yhden palkallisen lomapäivän. Lomarahojen vaihtaminen vapaaksi tulee mahdolliseksi nyt kesälomakaudella. Toimien säästökertymä saadaan selville toukokuun aikana. Kunnanhallitus tekee päätöksen jatkosta eli päättää, onko tarvetta muille lisätoimille.

Kunnanjohtajan mukaan lähivuosien eläköitymisennuste on noin 70–80 henkilöä.

- Tietyissä ammattiryhmissä meillä on jo haasteita saada uutta osaavaa henkilöstöä, toisissa tehtävissä on tarpeen tarkastella yksityisen tai kolmannen sektorin mahdollisuuksia tuottaa palveluita.

Palveluihin investoidaan noin 3,2 miljoonaa

Vuoden isoimmat investoinnit ovat Haminaan sijoittuvan uuden päiväkodin suunnittelu ja rakentaminen (1,8 milj. € per vuosi 2021–2022) sekä Jakkukylän sillan muutostyöt (385 000 €). Päiväkodin rakentaminen käynnistyy syyskuussa 2021 ja valmistuu arviolta loppuvuodesta 2022.

Valtio myönsi joulukuussa Jakkukylän sillan rakentamiseen 150 000 euron lisämäärärahan aiemmin myönnetyn 225 000 euron lisäksi. Hallinto-oikeus hylkäsi sillan muutostöihin varatun kunnan lisämäärärahan (385 300 euron) toimeenpanokiellon, ja silta valmistuu kesän aikana. Kunnantalon ja Nätteporin kiinteistöjen jatkosta päätetään vuoden edetessä. Työ alkaa kevään aikana kaavalliselä tarkastelulla, jossa päätetään alueen käyttötarkoituks.

Onko kokeileva kehittäminen kuin metsään eksymistä?

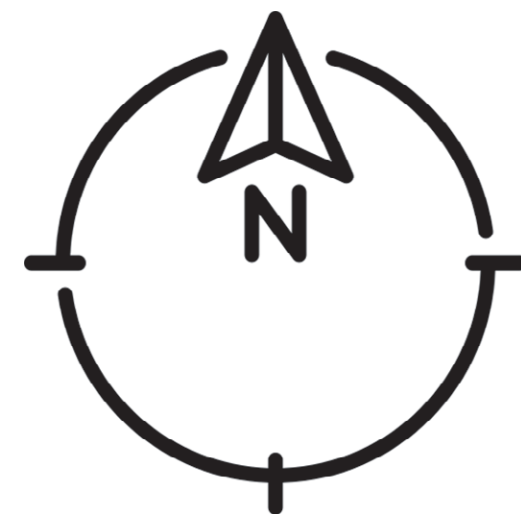
Teksti: Johannes Helama,
projektipäällikkö,
Open Agenda / Micropolis Oy

Asukkaiden osallisuus ja digitaaliset palvelut yhdessä nähdään yhtenä työkaluna kehittää parempia kuntapalveluita. Valtiovarainministeriön rahoittamassa Open Agenda -hankkeessa Iin kunnan lisäksi Inari, Lapinjärvi, Pietarsaari ja Tuusula yhdessä pyrkivät löytämään kehittämisen tueksi uudenlaisia tapoja, jotka ovat kaikkien Suomen kuntien omaksuttavissa.

Mutta mitä kokeileva kehittäminen tarkoittaa käytännössä? Kokeilemalla voimme luoda jotakin, mitä ei ole tehty aiemmin missään muualla. Et voi oppia muiden saavuttamista voitoista tai viheliäistä virheistä. Tällöin tilanne on vähän samankaltainen, kun kuljet itsellesi tuntemattomassa metsässä. Miten suunnistaa takaisin lähtöpisteeseen?

Alat ehkä etsimään maamerkkejä, jotka erottuvat kauempaakin. Onko jossakin rantaviiva tai kukula, joka näkyy kilometrien päähän? Iissä joka toinen vuosi toteutettava kuntalaisbarometri kuulostelelee asukkaiden mielipiteitä ja niiden muutoksia. Tuloksia hyödynnetään palveluiden kehittämisessä ja erityisesti kuntastrategian laatimisessa. Tulosten on tarkoitus toimia maamerkkeinä, joiden varassa uskalamme edetä ja kokeilla kerta kerralla kauemmaksi.

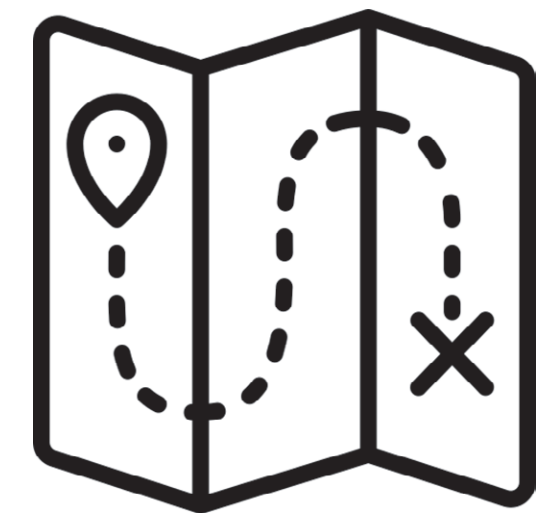

Entäpä ilmansuunnat? Niiden tunteminen ja erityisesti yhdistäminen maamerkkeihin auttaisi melkoisesti uuden paikan haltuunotossa. Mutta jos eksymme, kompassi voi auttaa meitä löytämään takaisin lähtöpisteeseen. Käytämme hankkeessa barometristä johdettuja kokeiluja ja erityisesti niitä saatua oppeja ilaisten arjen kompassina. Kokeilujen avulla pääsemme testaamaan vaihtoehtoja, jotta ymmärrämme miten kuntapalveluita voisi toteuttaa toisin, ehkä sujuvammin. Kokemukset synnyttävät reaktioita ja nämä reaktiot ovat meille itsemääräyksen aapinen.

Mitä sitten, kun metsän ensimmäiset neliökilometrit on koluttu? Nyt pitäisi löytää reitti metsästä ulos.

Kiipeäisikö sinä korkeimmalle näköalapaikalle vai seuraisitko parin kilometrin päästä löytynyttä pientä joenuomaa alajuoksuun, tietäen, että usein kylät rakentuvat isojen jokien varsille? Hankkeen kokeilujen oppeja jalostamalla luomme yhdessä kuntalaisten kanssa palvelulupauksia tai palvelutarjouksia, siten että ne auttavat meitä digitaalisten palveluiden kehittämisessä. Yhdessä rakennetut lupaukset määrittelevät mikä kuntalaisille on tärkeää ja merkityksellistä. Vertauskuvan mukaisesti nämä lupaukset ja tarjoukset toimivat meille määränpäänä, jota kohti lähдемme suunnistamaan.

Mistä olisi vielä vaelluksella hyötyä? Kartta. Jos pystymme kartoittamaan tunnistettavia maamerkkejä, tunnemme ilmansuunnat, pystymme sijoittamaan itsemme kartalle ja löytäisimme pois metsästä kuin metsästä. Uskomme, että hankkeen jälkeen valmisteltava Iin kuntastrategia 2022, jossa on hyödynnetty yhdessä synnyttämääme tietoa kuntalaisten arjesta ja sen sujuvuudesta, toimii karttana Iin kunnan tulevaisuudelle.

Vertauskuvan kautta olemme käsitelleet toimenpiteitä, joilla kuntalaisia voidaan ottaa aiempaa paremmin mukaan kunnan päätöksentekoon. Tästä on siis kysymys Open Agenda -hankkeessa, jossa hankkeella tehdään osallistavaa demokratiaa digitaalisiin keinoin. Digitaalisuus tässä yhteydessä tarkoittaa siis sitä, että ei sähköisteta olemassa olevia palveluita, vaan siinä on kysymys kuntalaisten kanssa yhdessä tehtävästä palvelujen uudelleen suunnittelusta.

UUTISIA LYHYESTI

Maksutonta lapsiperheiden kotipalvelua

Lapsiperheiden kotipalvelulla tarkoitetaan muun muassa asumiseen, lapsen hoitoon ja kasvatukseen tai asiointiin liittyviä tehtäviä tai niissä avustamista. Maksuton palvelu koskee vain tilapäistä palvelua, jossa käyntejä on keskimäärin alle kerran viikossa ja korkeintaan kolmen kuukauden ajan. Maksutonta palvelua on mahdollisuus saada yhteensä 12 tuntia perhettä kohden. Syitä palvelun saamiselle voivat olla esimerkiksi synnytys tai pienen vauvan hoito, perheenjäsenen sairastuminen, avioero tai lapsen vakava vamma. Myös vanhemman uupumus tai perheen lasten määrä voivat oikeuttaa palvelun saamiseen. Kotipalvelua ei voi saada esimerkiksi pelkkään siivouksen tai töissä käymisestä johtuvaan lapsenhoitotarpeeseen. Myös parisuhteen hoito sekä henkilökohtaisen avun tarve on rajattu kriteerien ulkopuolelle. Avun tarpeen arvioi palveluohjaaja, joka kiinnittää erityistä huomiota perheen omaan kokemukseen avun tarpeesta. Jos perhe kokee tarvitsevänsä tilaa-

päistä kotipalvelua, kannattaa ensisijaisesti soittaa seudulliseen ohjaus- ja neuvontanumeroon 08 5875 5010, joka palvelee ma-pe kello 9–15.

Ikäihmisten oma TV-kanava jumbappauttaa aivoja ja kroppaa

Ikääntyneille suunnattua kuntouttavaa ohjelmaa lähetetään televisiossa joka arkipäivä kello 11–13. Ohjelma on nähtävissä antennitalouksissa kanavapaikalla 33 ja DNA:n kaapeliverkossa kanavapaikalla 66. Ohjelma on katsottavissa myös verkossa: kotiv.fi KotiTV:n neuvonta- ja palvelunumero on 050 551 4066, ja se palvelee arkipäivisin kello 10–12. Ohjelmassa on liikuntaa sekä muistin ja oppimisen vahvistamiseen ja ylläpitoon liittyviä harjoituksia. Kanava on käyttäjille maksuton ja helpokäyttöinen: avaa TV ja valitse oikea kanavanumero. Ikäihmisten hyvinvointia tukevan etäkuntoutusohjelman on käynnistänyt Pohjois-Pohjanmaan sote-palvelujen uudistushanke POPSote yhteistyössä Kuntoa kansalle -palvelun kanssa.

Puolueyhymien näkemyksiä

Puolueiden puheenjohtajat vastasivat

Uusi valtuustokausi alkaa 1.6.2021. Iin kuuden suurimman puolueyhymän puheenjohtajia pyydettiin vastaamaan kolmeen kysymykseen. Vastauksien enimmäispituus oli rajattu kaikille samaksi.

Vastauksen antoivat:

KESKUSTA
pj. Reijo Kehus

KOKOOMUS
pj. Jussi Kurttila

PERUSSUOMALAISET
pj. Petri Hyvönen

SOSIALIDEMOKRAATIT
pj. Risto Säkkinen

VASEMMISTOLIITTO
pj. Teijo Liedes

VIHREÄ LIITTO
pj. Heli-Hannele Haapaniemi

1. Mitkä ovat puolueenne keskeisimmät tavoitteet tulevalle valtuustokaudelle?

2. Miten Iin heikko taloustilanne saadaan korjattua? Voidaanko joitain palveluita heikentää, entä lisävelan ottaminen?

3. Kunnantalo ja Nätteporin kiinteistö ovat huonossa kunnossa, arvopaikalla. Mitä puolueenne mielestä pitäisi tehdä?

Keskusta

1. **IIN KUNNASSA VOI ELÄÄ HYVÄÄ ELÄMÄÄ!**
Tätä tukevat mm. muuttovoittoja ja vetovoimainen kunta, elinkeino- ja yritys-elämän kasvu, järkevä ja riittävä tonttikaavotus asumiselle ja yrityksille sekä tietenkin toimivat ja hyvät, kaikkien saatavilla olevat perus- ja hyvinvointipalvelut.

2. **INVESTOINNIT TULISI OLLA KESTÄVÄLLÄ TASOLLA,** jotta velanotto taittuisi, ja menoja tulisi tasapainottaa tulojen mukaan. Kunnan tehtäviä, hallintoa ja henkilöstörakennetta pitää voida tarkastella etenkin mahdollisen soteuudistuksen tullessa. On mietittävä ja kehitettävä tulojen kasvuun vaikuttavia päätöksiä. Palveluja ja niiden vaikuttavuutta tai lisäarvoa kunnalaisten elämään voidaan tarkastella. Lakisääteiset palvelut tulee olla lakisääteisellä tasolla. Täytyy huomioida kunnalaisten tarpeet perus- ja hyvinvointipalveluissa sekä arjen viihtyvyys mm. erilaisten harrastusten mahdollistajana.

3. **PERINTEISEN "KUNNANTALO-MONUMENTIN"** aika on ohi. Alueella ja asiassa on hyvä tehdä kokonaisvaltainen tarkastelu. Hajautettu malli voisi olla mahdollinen. Ketterät ja toimivat tilaratkaisut voisi sijoittaa tuotettavien palvelujen yhteyteen, kuten nyt on jo osittain tehtykin. Tälle arvokkaalle ja hienolle alueelle on kaavoitettu kerrostalorakentamista, joten ei ole pois suljettu sekään mahdollisuus, että kunta voisi sijoittaa hallinnollisia toimintoja rakennettaviin kerrostaloihin. Keskeiset palvelut tulee olla kuitenkin kuntalaisille helposti saavutettavissa ja sijainnista päätettäessä täytyy kartoittaa tarvittavat palvelut sekä huomioida kulkuyhteydet ja riittävät paikoitustilat.

KOKOOMUS

1. **KUNTALAISTEN PALVELUISTA** ei pystytty huolehtimaan ilman kes-

tävää taloutta. Tulevan valtuustokauden tärkein tavoite on kunnan talouden saattaminen tasapainoon. Tämä vaatii puolueilta yhteistä tahtotilaa ja tiivistä yhteistyötä. Talouden tasapainotus pitää pystyä tekemään heikentämättä kunnan elinvoimaa ja houkuttelevuutta asuinpaikkana. Yrittäjyyttä tukevat ratkaisut sekä lapsiperheiden palveluihin panostaminen ovat tässä keskeisessä asemassa. Iissä tulee jatkaa hyvään vauhtiin päässyttä ja taloudellisesti kannattavaa ilmastotyötä. Työpaikkojen ja verotulojen lisäksi ympäristötyön positiiviset imagovaikutukset näkyvät tulevaisuudessa kasvavana haluna muuttaa ja investoida Iihin.

2. **MITÄÄN YHTÄ PELASTAVAA KEINOA** talouden oikaisemiseksi ei ole, vaan hankala taloustilanne vaatii monenlaisia korjausliikkeitä. Talouden sopeutuskeino numero yksi ei saa kuitenkaan olla kuntalaisten kukkarolla käyminen. Työn verotus on Suomessa ja tapissa eikä sitä voi enää kiistää. Sen sijaan palveluja on pystyttävä tuottamaan fiksummin ja tehokkaammin. Tavoitteemme on, että kunnalliseuroa ei nosteta valtuustokauden aikana. Palveluverkkoa tulee tarkastella niin, että palveluita tarjotaan kustannustehokkaasti siellä, missä niille on käyttöä. Kunnan palveluverkko on nykyisellään melko laaja, ja tiivistämisen varaa löytyy. Kunnan henkilöstörakennetta tulee tarkastella kriittisesti ja järjestellä tarpeen vaatiessa uudestaan.

3. **KUNNANTALON PAIKKA SOPII HYVIN** asuinrakentamiselle ja siihen tarkoitukseen se kannattaisi myös hyödyntää. Nykyisenkaltaiselle suurelle kunnanvirastolle ei tulevaisuudessa liene käyttöä eikä tarvittavien tilojen tarvitse välttämättä sijaita nykyisellä paikallaan. Sijoittaminen kunnanvirastolta ei tulevaisuudessa liene käyttöä eikä tarvittavien tilojen tarvitse välttämättä sijaita nykyisellä paikallaan. Sijoittaminen kunnanvirastolta ei tulevaisuudessa liene käyttöä eikä tarvittavien tilojen tarvitse välttämättä sijaita nykyisellä paikallaan.

1. **PALVELUJEN SÄILYTTÄMINEN KUNNASSA** ja myös syrjämaassa asuville lähellä, sekä koulujen säilyttäminen.

2. **ENSINNÄKIN SELVITETÄÄN,** onko turhia kuluja, joista voisi karsia pois, palvelut pitää pysyä kumminkin riittävällä tasolla. Jos palveluja mennään karsimaan liikaan niin se vähentää asumisen vetovoimaa kunnalta. Tuottavia palveluja kehittää lisää kuntaan, jotka tuo tuloa sekä kasvattaa vetovoimaa entisestään ja houkuttaa uusia yrityksiä satsaamaan iin kunnan alueelle ja luomaan työpaikkoja, joiden perässä ihmiset muuttaisi kuntaan.

3. **PURKAA POIS, JOS TILALLE KERROSTALOJA,** joihin saadaan uusia kuntalaisia tuottamaan verotuloja.

1. **KUNTALAISTEN PALVELUIDEN LAADUN** ja saatavuuden turvaaminen sekä kehittäminen. Tämä tarkoittaa, että kaikkien ikäryhmien osalta ponnistellaan paremman palvelun puolesta. Hyvinvointialueen eli SOTE-uudistuksen toteuttamisen jälkeenkin Iin tulee pysyä kiinnostavana asuinpaikkana. Kunnan toimilla se on mahdollista. Iin kunnan tulee olla esimerkkinä muille kaikilla mahdollisilla osa-alueilla. Olemme olleet esimerkkinä Suomessa mm. energia-asioissa. Kehittämistyö on aina tulevasta ajasta välittämistä. Huolehtimalla parhain mahdollisin keinoin iilaisten hyvinvoinnista voimme jatkaa itsenäisenä kuntana.

3. **KUNNANTALON PAIKKA SOPII HYVIN** asuinrakentamiselle ja siihen tarkoitukseen se kannattaisi myös hyödyntää. Nykyisenkaltaiselle suurelle kunnanvirastolle ei tulevaisuudessa liene käyttöä eikä tarvittavien tilojen tarvitse välttämättä sijaita nykyisellä paikallaan. Sijoittaminen kunnanvirastolta ei tulevaisuudessa liene käyttöä eikä tarvittavien tilojen tarvitse välttämättä sijaita nykyisellä paikallaan.

2. **IIN TALOUSTILANNE ON PAREMPI** kuin menneinä vuosikymmeninä. Tarkka taloudenhoito on kaiken kunnallisen toiminnan perusta. Vai-

keat asiat Iin taloudessa johtuvat pitkälti suuresta investointimäärästä erilaisten palveluiden rakennuksiin. Sama pulma on suurimmassa osassa Suomen kuntia. Taloustilanteen turvaamisen ja parantamisen edellytys on Iin asukasmäärän hallittu kasvaminen tai nykyisen suuruusena säilyminen. Iin tulee tutkia väestöennusteita huolella. Kaavaratkaisulla vaikutetaan siihen, että koteja on tarjolla niin yhdenhengen talouksille kuin perheille. Palveluiden rakennetta tulee alati tarkastella. Talousarvioissa pysyminen on talouden pohjana. Rahan huoleton käyttö on väärää toimintaa. Lisävelka tulee kyseeseen vain pakollisiin investointeihin.

3. **MOLEMMAT RAKENNUKSET OVAT LIIAN** kalliita korjattaviksi. Ensiksi tulee tehdä perusteltu päätös minkä verran kunnantalon ja Nätteporin toimintaa tarvitsivat tiloja. Toiseksi tulee päättää mihin ko. toimipisteet sijoitetaan. Tässä yhteydessä jouduttaneen pohtimaan mikä on laskevan lapsimäärän vaikutus ja onko sillä vaikutusta tähän asiaan. Kunnantalossa ja Nätteporissa olevat kuntalaisten palvelut ovat riippumattomia maisemasta. Kyseisten jokivarsitonttien käyttötarvikkeen muuttaminen asuintontteiksi voisi taata kunnallemme vookratuloja tuleville vuosikymmenille/sadoille. Kunnantalon, Nätteporin sekä muiden kunnan kiinteistöjen osalta on tärkeintä, että kuntamme toimitilat ovat terveellisiä työntekijöille ja kuntalaisille.

3. **VIISAINTA OLISI PURKAA MOLEMMAT** talot ja rakentaa yksi uusi monitoimitalo nykyisen kunnantalon paikalle. Muutoin alueelle olisi mahdollista rakentaa myös asuntoja, mutta alue on perinteisesti kuntalaisten yhteistä virkistysaluetta ja kuntalaisten mahdollisuus päästä ranta-alueelle ja käyttää sitä veneilyn ja tapahtumien järjestämiseen on turvattu. Kyse on maisemallisesti ja historiallisesti aivan keskeisestä paikasta Iin keskustassa. Asuntojen rakentaminen uuden monitoimitalon yhteyteen on tietenkin mahdollista. Alue vaatii huolellisen suunnittelun ja kuntalaisten mukaan ottamisen suunnitteluun.

1. **KUNNAN TALOUS TULEE SAATTAA** tasapainoon. Kunnan elinvoimaisuudesta tulee huolehtia hyvällä kaavoituksella, hyvillä yrityspalveluilla, hyvillä peruspalveluilla ja erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnista huolehtimalla, esim. varmistamalla lasten ja nuorten harrastusmahdollisuudet. Kunnan tulee parantaa kevyenliikenteen ja joukkoliikenteen edellytyksiä, etenkin koululaisien turvallinen koulumatka on taattava. Ikäihmisten hyvinvointia tulee edistää mm. järjestämällä senioriasuntoja, yhtei-

tulevasta toimikaudesta

söllistä asumista, ja kattavia hyvinvointipalveluja.

2. **EI OLE YHTÄ SUURTA ASIAA,** jolla kunnan talous korjaantuu. Kyse on tulojen ja menojen isosta kokonaisuudesta. Verotuloja tulee kerryttää huolehtimalla työpaikkakehityksestä, ja kunnan asukaskehityksestä. Valtionosuudet kasvavat asukasluvun kasvu myötä. Menoleikkauksia ei tarvita, jos huolehditaan palveluiden tehokasta tuottamisesta palvelutarvetta vastaavasti. Väestön ikääntymisen haasteeseen on vastattava ennakoivasti kehittämällä palvelukehitystä ja tarttumalla ongelmiin riittävän ajoissa, esim. ikäihmisten harrastustoimintaa ja terveyssuorantaa parantamalla. Velkaa voidaan ottaa vain investointeihin ja niissä on keskityttävä sellaisiin investointeihin, jotka pitkällä aikavälillä tuovat joko säästöjä tai lisäävät elinvoimaa.

3. **VIISAINTA OLISI PURKAA MOLEMMAT** talot ja rakentaa yksi uusi monitoimitalo nykyisen kunnantalon paikalle. Muutoin alueelle olisi mahdollista rakentaa myös asuntoja, mutta alue on perinteisesti kuntalaisten yhteistä virkistysaluetta ja kuntalaisten mahdollisuus päästä ranta-alueelle ja käyttää sitä veneilyn ja tapahtumien järjestämiseen on turvattu. Kyse on maisemallisesti ja historiallisesti aivan keskeisestä paikasta Iin keskustassa. Asuntojen rakentaminen uuden monitoimitalon yhteyteen on tietenkin mahdollista. Alue vaatii huolellisen suunnittelun ja kuntalaisten mukaan ottamisen suunnitteluun.

KOLUMNI

Demokratia tienhaarassa

Demokratian tilasta käydään keskustelua erilaisilla foorumeilla. Trump ja Putin ovat tulleet olohuoneisiimme lähes joka ilta. Toisaalta kansalaisten aktiivisuutta käytetään hyödyksi, toisaalta se halutaan saada lyödyksi.

Oanneksi Suomessa on rauhallisempaa. Osa kansasta äänestää, osa valitettavasti nukkuu. Osa mielestä äänestäminen ei riitä, tarvitaan suoraa kansalaistoimintaa. Sähköinen äänestä-

Vihreät De Gröna

1. **TAVOITTEITA EI OLE LUKITTU,** haluamme uudet ehdokkaamme mukaan valmisteluun. Meidän tulee etsiä keinoja yhteistyöhön, olemme kaikki samassa veneessä. Kuntalaisten ääni kuuluviin jo päätösten valmisteluvaiheessa. Pyrimme edistämään kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta, terveyttä ja harrastusmahdollisuuksia. Tärkeää on kehittää elinympäristöämme ja vaalia luonnon monimuotoisuutta. Varhaiskasvatuksen osalta uuden päiväkodin rakentaminen on tärkeää. Kyläkoulujen toiminta tulee turvata palvelutarpeen mukaisesti. Oppilaiden ja koulun henkilöstön hyvinvointiin ja turvallisuuteen tulee panostaa. Haluamme lisätä kunnan elinvoimaisuutta ja kiinnostavuutta asuinpaikkana yritysmyönteisen toiminnan, kaavoituksen, liikenne- ja viikentien sekä monipuolisten kulttuuri-, taide- ja liikuntapalveluiden avulla.

2. **KUNNAN TASESSA EI OLE KATTAMATONTA** alijäämää, mutta talous ei ole tasapainossa. Seuraavalla valtuustokaudella tulee panostaa voimakkaasti kunnan vetovoimaisuuteen ja yritysmyönteiseen toimintaan verotulojen kartuttamiseksi. Investoinnit on suhteutettava talouteen. Riskien hallintaan tulee varautua, vaikka eletään elvyttämisen aikaa ja lainojen hoitokulut ovat alaiset. Talouden tasapainottamista tulee jatkaa inhimillisesti kuntalaisten hyvinvointia tukien. Säästöjä voidaan saada mukauttamalla palveluverkkoa palvelu-

tarpeisiin. Koronakriisin jälkihoitoon suunnatuilla EU-el-pymisvälineillä, rahastoilla ja ohjelmilla voidaan tukea yritysten toimintamahdollisuuksia ja vihreän kasvun vauhdittamista. Iin Vihreät tukevat kunnan kehitysyhtiö Micro-poliksien vihreään teknologiaan ja osaamiseen perustuvaa toimintaa.

3. **LUONNON-KAUNIS YMPÄRISTÖ** parantaa ihmisen elämänlaatua ja terveyttä. Panostaminen rakennusperintöön ja kulttuuriympäristöihin luo viihtyisyyttä ja vahvistaa kunnan identiteettiä. Arvokkaan sijaintinsa vuoksi kunnantalon ja Nätteporin aluetta tulee kehittää kaikkien kuntalaisten olohuoneena! Jos Nätteporin remontointi ei ole mahdollista, kohdalla tulee rakentaa yhteistä tilaa tilaisuuksien järjestämiseen ja uudet tilat kirjastolle. Alueella on hyvät mahdollisuudet merkittävälle puurakentamisen miljööille. Aluetta tulee uudistaa kunnioittaen Vanhan Haminan tyylisiä rakentamista ja esimerkiksi ravintola, kahvila, taideymymälä sekä melontakeskus ja vietasvenelaituri lisäävät kunnan vetovoimaa. Kerrostalon rakentamista pitää tarkkailla harkita - tasokas yksi puukerrostalo saattaisi mahtua kunnantalon paikalle.

Iihin VALITAAN 31 VALTUUTETTUA

Puolueiden ehdokasluettelot asetetaan julki 18.3.2021.

Ennakköäänestys 7.-13.4.2021

Ennakkoon voi äänestää missä tahansa yleisessä ennakköäänestyspaikassa. Iin ennakköäänestyspaikat: Nätteporin auditorio ja aula (Puistotie 1) avoinna arkin klo 12.00–19.00, lauantaina ja sunnuntaina klo 10.00–14.00. Kuivaniemen liikuntahalli (Mattilantie 1) avoinna arkin klo 11.00–17.00, lauantaina klo 12.00–14.00. Laitos- ja sosiaalihuollon toimintayksiköissä ovat Iin hoiva- ja hoito-osastot sekä Kuivaniemen hoivaosasto ja palveluasunnat.

Iin vaalipäivän 18.4.2021 äänestysalueet

Vaalipäivänä voit äänestää vain siinä paikassa, joka on äänioikeusilmoitukseesi merkitty. Alueet Hamina, Alaranta, Ojakylä, Yliranta ja Pohjois-Ii on jaettu uudella tavalla kolmeen alueeseen. Äänestysalueet Olhava, Kuivaniemi, Jokikylä ja Oijärvi (numerot 4–7) ovat ennallaan. **1.** Lantinen Ii: nelostien länsipuoli ja Iijoen eteläpuoli **2.** Itäinen Ii: nelostien itäpuoli ja Iijoen eteläpuoli **3.** Pohjoisen Iijokivarsi: Olhavan eteläpuolinen alue mereltä kunnan itärajalle

Aukioloaika klo 9–20

1. Lantinen Ii: Nätteporin aula ja auditorio (Puistotie 1)
2. Itäinen Ii: Nikkarin päiväkodin liikuntasali (Timpurintie 7)
3. Pohjoisen Iijokivarsi: Pohjois-Iin koulun liikuntasali (Virkkulantie 27)
4. Olhava: Olhavan koulun liikuntasali (Hietaniementie 2)
5. Kuivaniemi: Kuivaniemen liikuntahalli (Mattilantie 1)
6. Jokikylä: Jokikylän liikuntasali (Ylihyrnytie 2)
7. Oijärvi: Oijärven vanhusten koti (Lallintie 9)

*Ari Alatossava
kunnanjohtaja*

TUKEA TYÖNHAKUUN

Omavalmentajilta yksilöllistä ohjausta

Teksti: Mikko Ala-Nikula,
työllisyyspalvelut

Iin kunta on mukana 1.3.2021 alkavassa Oulun seudun työllisyyden kuntakoelussa, jossa osa TE-toimiston tehtävistä ja asiakkuuksista siirtyy kunnalle.

Kokeilun tavoitteena on edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista sekä luoda ratkaisuja osaavan työvoiman saata- vuuteen.

Kokeilun piiriin kuuluvat alle 30-vuotiaat työnhakijat sekä sitä vanhemmat työmarkkinatukea tai peruspäivärahaa saavat iälliset työnhakijat. Myös äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvat tai ne, joiden kansalaisuus on muu kuin Suomi, kuuluvat kokeiluun.

Kokeilun ensisijaisena päämääränä on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Tavoitteena on myös voida nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista mahdolliset asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet sekä osaamisen kehittämistarpeet.

Asiakkaat, jotka siirtyvät TE-toimistosta kuntakokeiluun saavat siitä tiedon joko kirjeitse tai sähköisesti TE-palveluiden Oma asionin kautta ja heihin otetaan yhteyttä henkilökohtaisesti kuntakokeilun omavalmentajien toimesta.

Työttömäksi työnhakijaksi ilmoittaututaan edelleen aina TE-palvelujen Oma asionin kautta, olipa hakija sitten kuntakokeilun tai TE-toimiston asiakas. Kun asiakas ilmoittautuu työnhakijaksi, hän saa työnhauun vastaanottoilmoituksessa tiedon siitä, minne hänen asiakkuutensa kuuluu.

Työnantaja-asiakkailla tarjotaan edelleen yrityspalveluita TE-toimistosta. Työnantajien kannattaa kuitenkin huomioida kuntakokeilun vaikutukset asiointiin mm. palkkatuen hakemisen osalta.

Iissä työnhakijoiden palveluista vastaavat omavalmentajat Seija Kaisto, Satu Saarela, Jenna Isokangas, Maija Takkinen ja Aino Laurila.

Seija Kaisto kertoo, että aikaisempien työttömien rinnalle tulee kokeilun myötä joukko uusia TE-hallinnolta siirtyviä työntekijöitä. Omavalmentajan työnkuvaan kuuluu jatkossa mm. tarjota työnhakijoille laadukkaampaa yksilöllistä ohjausta. Satu Saarelan mukaan omavalmentajat odottavat kokeilua innolla, kun he saavat mahdollisuuden kehittää työnhakijoille uusia lähipalveluita ja tavata asiakkaita oman kunnan alueelta.

Omavalmentajat kokevat tärkeäksi myös sen, että nyt he pääsevät tarttumaan paikallisten työttömien työnhakijoiden ja yrittäjien kohtaanto-ongelmaan. Kuntakokeilu antaakin loistavan mahdollisuuden kehittää iiläisille tarjottavia työllisyyspalveluja paikallisesti.

Omavalmentajien yhteinen näkemys on, että uuden toiminnan jalkauttaminen on kuitenkin myös aina positiivisella tavalla haastavaa. He toivovat, että työnhakija-asiakkaat sekä alueen moninaiset verkostot ja yrittäjät rohkenisivat alkaa kehittää yhdessä toimintaa, josta olisi hyötyä kaikille.

Omavalmentajat koolla. Kuvassa vasemmalta oikealle Jenna Isokangas, Satu Saarela, Seija Kaisto ja Maija Takkinen. Kuvasta puuttuu Aino Laurila.

Urasuunnittelija auttaa vahvuuksien esiin nostamisessa

Työpaikan löytämiseksi ei ole vain yhtä kanavaa ja tiettyä mallia. Aina ei edes tarvitse olla selvillä mitä haluaa tehdä työkseen. Urasuunnittelijan Mari Granholmin kanssa voi pohtia minne lähteä viemään omaa uraa omien vahvuuksien kautta.

Teksti: Mari Granholm,
urasuunnittelija, Tuunataan työtä -hanke

Harrastuksesta työ?

Työ muuttuu ja joskus jopa harrastuksesta voi tulla osa työtä, miksei jopa kokoaikainen työ. Voisiko joku hyötyä sinun vahvuuksistasi, ja voisitko myydä osaamistasi? Pohditko, miten nämä saisi yhdistettyä työttömyysturvaan tai muihin etuuksiin? Urasuunnittelija on tukenasi.

Omat vahvuudet työnhaussa

Perinteisesti ajatellaan, että vain koulutuksella on työnhaussa väliä. Työnantajat kuitenkin arvostavat erittäin paljon itse hankittua osaamista. Omaa osaamista voi olla vaikea hahmottaa. Urasuunnittelija auttaa oman osaamisen sanoittamisessa ja vahvuuksien esiin nostamisessa, ja

näiden avulla erotut työnhaussa.

Muotoile itsesi näköinen työura

Etätyö on muuttanut pysyvästi työskentelyä. Myös omien vahvuuksien ja suunnan etsimistä voi tehdä etänä. Tuunataan työtä -hanke tarjoaa maksutta uramuotoilun kurssin, jonka voi suorittaa kotoa käsin tai vaikka kesämökillä. Uramuotoilukurssi sopii työkaluksi muutoksessa olevan työelämän moninaisiin tilanteisiin - tilanteisiin, joissa uran suuntaa on syytä tarkastella uudelleen ja löytää keinoja liikua eteenpäin. Kurssista ovat saaneet apua niin työttömät työnhakijat kuin uranvaihtajat ja tulevaisuuden suunnastaan epävarmat koulutustasoon ja lähtötilanteeseen katsomatta. Lisätietoja ja kurssille ilmoittautumisen ohjeet löydät verkosta: ii.fi/tuunataan tai Mari Granholmilta p. 040 846 5116, mari.granholm@ii.fi

ASIAKKAIDEN KOKEMUKSIA

"Olen ollut Tuunataan työtä - hankkeessa mukana hankkeen alusta alkaen. Bongasin hankkeen Rantapohjan mainoksesta ja ajattelin, että tuohon kyllä lähdän mukaan!"

"Olen ollut todella tyytyväinen. Olen saanut aivan konkreettista tukea, apua ja ohjausta työnhaussa. Olen suorittanut tarpeelliset ensiapu - ja hygienian osaamiskoulutukset, työnhakuun liittyviä kursseja sekä työllistynyt kahdessa jaksossa hankkeeseen."

"Hankkeessa erityisesti hienoa on se, miten hankehenkilös-

töä on helppo lähestyä. Koskaan ei tarvitse jännittää voiko jotain asiaa kysyä. Aina on voinut kysyä ja jos jotain ei ole tiedetty asia on selvitetty tai olemme yhdessä lähteneet etsimään vastauksia."

"Osallistuminen on avannut eteeni aivan uudenlaisia mahdollisuuksia, koen että yksin pohtimalla en olisi huomannut tai tiennyt kaikkia mahdollisuuksiani. Olen kiitollinen, että hankkeen kautta olen saanut ammattilaisen tuen rinnalleni. Tämä hanke tuli minulle juuri sopivaan elämäntilanteeseen ja suosittelen banketta lämpimästi myös muille!"

Tarjoa kesätyöpaikka nuorelle

Nuorten kesätyöhaku avautuu koronatilanteen salliessa lin kunnassa helmikuun aikana. Iiläisillä yrityksillä on mahdollisuus saada tukea kunnalta ja palkata reippaita nuoria kuntalaisia kesätöihin.

Kesätyö on usein nuorelle erittäin tärkeä ensimmäinen kosketus työelämään. Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman työryhmän tuoreessa raportissa todetaan, että koronakriisin vaikutus nuoriin on ollut merkittävä. Huoli omasta tulevaisuudesta ja turvattomuus ovat lisääntyneet. Nuorten kokemusta on verrattu 90-luvun lamaan Suomessa.

Kesätyö on tärkeä väylä oppia työelämätaitoja, kuten työnhakua, vastuullisuutta, täsmällisyyttä ja ennen kaikkea yhteistyötä erilaisten ihmisten kanssa.

Ensimmäisillä kosketuksilla työelämään on tutkitusti vaikutusta ammatti-identiteetin syntyyn ja koko työuraan. Nuoret näkevät työelämän houkuttelevana ja tuntevat imua työssä oppimiseen. Kokemukset kesätyöstä motivoivat usein myös opiskelumaan ahkerammin. Kesätöiden kautta saa tietoa ammateista, mikä auttaa omassa koulutus- ja uravalinnoissa.

Kesätyöpaikan tarjoaminen nuorille on yrittäjälle mainio tilaisuus tehdä hyvä ensivaikutelma tulevaisuuden työntekijöihin. Nuorten työllistäminen ja hyvin hoidettu kesätyö on yhteiskunnallisesti merkittävä teko. Siitä kannattaa kertoa näkyvästi paitsi nuorille myös asiakkaille ja muille sidosryhmille.

Kunta tukee yrityksiä, maatalousyrittäjiä, rekisteröityjä yhdistyksiä ja seurakuntia nuorten työllistämiseksi.

Tukea maksetaan kesätyöpaikoille 190 € / nuori. Kesätyön yhtäjaksoinen pituus on vähintään kaksi viikkoa, työaika 60 tuntia / 2 vko. Yrittäjä tai yhdistys vastaa välillisistä kustannuksista (mm. vakuutuksista) sekä työn ohjauksesta ja valvonnasta. Kesätyöntekijälle maksetaan palkka on 365 € (sis. lomakorvauksen). Tulostettava kesätyöselitehakemus on ladattavissa verkosta: ii.fi/nuorten-kesatyt. Lisätietoja kesätyöteleistä antaa työsuunnittelija Marja-Leena Sergejeff, p. 050 453 2112, marja-leena.sergejeff@ii.fi

Lisätietoa kuntakokeilusta verkosta: ii.fi/tyollisyyden-kuntakokeilu ja työllisyyden kuntakokeilun neuvonta- ja ohjausnumerosta 040 161 3212.
Omavalmentajat: • Satu Saarela, p. 050 338 3977 satu.saarela@ii.fi • Seija Kaisto, p. 040 157 9889, seija.kaisto@ii.fi • Jenna Isokangas, p. 040 1613210, jenna.isokangas@ii.fi • Maija Takkinen, p. 040 161 3211, maija.takkinen@ii.fi • Aino Laurila, p. 050 312 8778, 02950 56647, aino.laurila@te-toimisto.fi

Teksti: Kirjastonjohtaja Minna Halonen

Kirjastoautopalveluista uusiin hakeutuviin palveluihin

Iin kirjastoautotoiminta lakkautetaan 1.4.2021 alkaen (Ii-Instituutti-lautakunta 30.9.20). Kirjastoauto Akseli on viimeisen keran reitillä 5.3.2021. Säästöpainee ovat jouduttaneet vaikeaa päästä, onhan kirjastoautotoiminta tasa-arvoista kirjastopalvelua parhaimmillaan. Kirjastoauto on tiensä päässä ikänsä puolesta ja uuden auton investointi olisi ollut kallis lainamääriin nähden.

Kirjastossa suunnitellaan uutta hakeutuvaa kirjastopalvelua korvaamaan kirjastoautopalveluita ja turvaamaan haja-asutusalueiden asukkaiden kirjastopalvelut. Hakeutuvalla kirjastopalvelulla tarkoitetaan palvelua, joka menee asiakkaan luo. Ii on laaja kunta, jossa on asukkaita sekä kyläkouluja ja päiväkotia kaukana Iin pääkirjastosta ja Kuivaniemen kirjastosta. Kaukana siinä mielessä, että kilometrikin on pitkä matka alle kouluikäiselle ja pikku koululaiselle erityisesti talvikeleillä.

Kirjastovirkailija jalkautuu kouluihin

Suurin osa kirjastoauton asiakkaista on ollut alakoulujen oppilaita ja opettajia sekä päiväkotien lapsia ja henkilökuntaa. Jatkossa kirjastoauton palvelut kouluilla korvaa Iin kiertävä kirjasto. Kirjastovirkailija jalkautuu kouluihin pitämään kirjastoa ottamien mukaansa sekä kirjoja että ammattitaitonsa. Kiertävässä kirjastossa innostetaan lapsia ja nuoria lukemaan vinkkaamalla sopivaa luettavaa sekä opetetaan tiedonhankintaa. Lisäksi päivitetään kirjastokortin tietoja, jotta kirjojen varaaminen ja eKirjaston käyttö onnistuu ja lukuharrastusta voi jatkaa myös kotona.

Ikäihmisille suunnitteilla kirjaston kotipalvelu

Kotipalvelu on tarkoitettu niille, jotka korkean iän, liikuntavamman, sairauden tai muun synn vuoksi eivät voi itse asioida kirjastossa. Ennen palvelun aloittamista asiakas haastatellaan ja kotipalvelusta tehdään sopimus. Kirjastovirkailija valitsee asiakkaalle sopivaa aineistoa toiveiden mukaan. Aineiston toimittamisesta keskustellaan asiakkaan kanssa. Kuljetuksissa on toiveena tehdä yhteistyötä Iin alueen yhdistysten kanssa. Palvelusta kiinnostuneet voivat jo nyt olla yhteydessä Iin tai Kuivaniemen kirjastoon.

Ensimmäinen kirjastoauto Akseli aloitti toimintansa Iin, Kuivaniemen ja Yli-Iin kuntien yhteisenä palveluna toukokuussa 1991.

Tänä vuonna kirjastoautotoiminta olisi viettänyt 30-vuotisjuhlaan. Haikein mielin luovumme Akselista ja kirjastoautosta. Vanhasta luopuminen voi kuitenkin tuoda mukanaan jotakin uutta. Asiakkaat toivovat kirjastopalveluiltaan joustavuutta ja oppilaat vaativat enemmän houkuttelua lukemisen maailmaan. Tätä uutta pääsemme toivottavasti kehittämään jatkossakin Iin kirjastossa.

Liikunnan, nuorisotyön, tapahtumien ja kulttuurin avustusten haku 31.3.2021 asti

Kunnan myöntämien liikunnan ja nuorisotyön yleisavustukset, tapahtumien kohdeavustukset sekä kulttuurin kohde- ja yleisavustukset ovat haettavissa maaliskuun 2021 loppuun mennessä verkossa: iuhappens.fi/avustukset Liikunnan ja nuorisotyön kohdeavustuksia voi hakea ympäri vuoden. Hyvinvointiavustuksissa on jatkuva haku.

Lisätiedot

- Nuorisotyön ja liikunnan avustukset: Pekka Suopanki p. 050 3950 392, pekka.suopanki@ii.fi
- Hyvinvointiavustukset: Riitta Räinen p. 050 3950 305, riitta.raina@ii.fi
- Kulttuuriavustukset: Minna Halonen, p.050 3106 802, minna.halonen@ii.fi

Taito- ja taideaineet vahvistavat lasten ja nuorten tunnetaitoja sekä itseilmaisua

Teksti: Jaana Soronen, kansalaisopiston ja taidekoulun rehtori

Iin kansalaisopistossa ja taidekoulussa opiskelee vuosittain 450–520 lasta ja nuorta. Tämä on vuositasolla noin 30 prosenttia opiston kaikista ikäryhmistä.

Taitteen perusopetus on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, eri taitteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään. Iin taidekoulussa tarjotaan taitteen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista opetusta musiikissa ja kuvataiteissa sekä joitakin opintokokonaisuuksia käsittöissä. Kansalaisopiston kursseilla opiskelu on vapaa-muotoisempaa, mutta tavoitteellista. Iin kansalaisopistossa ja taidekoulussa työskentelevät ammattitaitoiset, alalleen koulutetut opettajat.

Oppiminen on kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Opettajat ovat keskeisessä roolissa vahvistamassa tunnetaitoja. Oppilaille syntyy usein luottamussuhde opettajaan. Esimerkiksi oma soitonopettaja saattaa olla juuri se aikuinen, jolle lapsi tai nuori kertoo luottamuksella asioita. Iin kansalaisopisto ja taidekoulu tekee yhteistyötä koulujen, Iin kunnan Tuen tiimin sekä Lapsi- ja perhetyöryhmän kanssa.

Kevään 2021 aikana Meri-Pohjolan opistopiirin Kokonaisvaltainen koulupäivä -hanketyöntekijä **Taru Nygård** järjestää kouluille taideaineiden lyhytkursseja koulupäivän yhteyteen. Yhteistyötä tehdään Meidän Ii – harrastamisen Suomen mallin hankkeen kanssa. Kouluilla toteutettavien kurssien suunnittelussa on hyödynnetty iilaisten lasten ja nuorten toiveita. Tavoitteena on tehdä Iin kansalaisopiston ja taidekou-

lun toimintaa sekä opettajia tutuksi. Lisäksi tavoitteena on madaltaa kynnystä osallistua laadukkaaseen taito- ja taideaineiden opetukseen sekä edistää lasten ja nuorten hyvinvointia.

Ilmoittaudu kevään kansalaisopiston kursseille

Kansalaisopiston kurssit toteutetaan koronatilanteen salliessa lähiopetuksena. Turvallisuudesta on huolehdittu suunnittelemalla ryhmäkoot niin, että turvavälisuositukset toteutuvat. Ilmoittautumiset ja kurssiesittelyt verkossa: opistopalvelut.fi/ii

Opiston toimisto palvelee p. 050 3950 387, kansalaisopisto@ii.fi

Leivonnan lyhytkurssi.....	17.3.–21.4.
Pisankamunia pääsiäiseksi	20.3.–21.3.
Ihanat tuohityöt	26.3.–28.3.
Hopeakoru.....	27.3.–28.3.
Kirjoita kevät - intensiivikurssi	7.4.–28.4.
Keväinen risukurssi.....	17.4.
Ommellen kesään.....	27.4.–20.5.
Espanjaa matkailijoille	4.5.–25.5.
Työelämän ruotsia - etäkurssi	3.5.–19.5.
Keväinen kukkasidontakurssi	5.5.–6.5.
Betonikurssi.....	22.5.
Villiyrtit.....	26.5.–27.5.
Värjäys luonnonväreillä	31.5.–20.6.
Lasten teatterileiri	7.6.–11.6.

Kansalaisopiston ja taidekoulun kevään 2021 tapahtumat:

Miksi kannattaa äänestää? Maaliskuussa striimattut vaali-illat yhteistyössä Iin kirjaston kanssa Taidehistorian luento ke 7.4. klo 18–19.30 verkkolähetyksenä Taidekoulun keväänäyttely 17.3. – 30.4.2021 Nätteporissa Kevään konsertteja toteutetaan koronatilanteen mukaan joko livenä tai striimattuna.

Taidekoulun haku aika on huhtikuussa.

Iin Kansalaisopisto & Taidekoulu

TAIDEKOULUN

RYHMÄT:

VALMENTAVAT KUVATAIDE KÄSITYÖ

SOITON JA LAULUN OPINNOT

Kurssiesittelyt ja ilmoittautumiset: opistopalvelut.fi/ii

haku aika

1-30.4.2021

Kurssi-esittelyt julkaistaan maaliskuun aikana.

Paula Suominen keramiikkateos Kummalliset Kukat juhlistaa luonnon elinvoimaa ja valoa. Iiläiset ovat saaneet olla mukana sen toteutuksessa, ja kodeista lahjoitetut keramiikkaesineet ovat päässeet osaksi taideteosta.

Teksti: Jetta Huttunen, Kulttuurikauppilan vastaava tuottaja
Kuva: Inka Hyvönen

Luonnonvarakeskuksen tutkimusten mukaan luonnossa liikkumisella on suoria vaikutuksia ihmisen hyvinvointiin ja vaikkapa säännöllinen kävely metsässä voi vähentää masennusta ja alakuloa. Myös taiteella on hyvinvointivaikutuksia ja parhaimmillaan taide tai taidelähtöinen toiminta voimaannuttaa osallistujansa ja auttaa häntä olemaan läsnä maailmassa. Maailman Terveysjärjestön (WHO) mukaan taiteen vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ovat kiistattomat: taide voi parantaa sekä fyysistä että psyykkistä terveydentilaa.

Nelostien kupeessa sijaitseva Iin ympäristötaidepuisto on tunnettu laa-

jasti. Luonnonkauniilla paikalla sijaitseva parinkymmenen taideteoksen kokoelma on tutustuttavissa läpi vuoden. Ympäristötaidepuisto on perustettu vuonna 2012 ja se täydentyy uusilla teoksilla jatkuvasti.

Iin kunnan julkisen taiteen kokoelmaa kartutetaan erityisesti ympäristötietoisuuden ja hyvinvoinnin näkökulmasta, samalla pitäen mielessä yhteisöllisyyden ja osallisuuden periaatteet. Nämä teemat ovat näkyvissä myös Suvantolan Lähde! –puistossa, joka avattiin yleisölle vuonna 2020.

Iin hyvinvointipuistoissa taide ja luonto kohtaavat aivan konkreettisesti, kun pysyvä julkinen taide sekä Art Ii Biennaalin teokset muodostavat elämyksellisen kokonaisuuden, joka yhdistyy puistossa liikkumiseen ja ulkoiluun. Hyvinvointipuistoissa taideteokset, kasvit ja puut, liijoki sekä elävät olennot, ihminen mukaan lukien, luovat yhdessä kokemuksellisen tilan, jossa olla läsnä ja aistia. Näin puistot luovat hyvinvointia taiteen ja luonnon yhtymäkohdassa.

Taide on Turva

Taide on lempeää pään silytystä tänä aikana, jolloin meidän täytyy pysyä toisistamme erossa. Taide on turva. Taide on välittämistä.

Juuri nyt Taidekummina olo tuntuu erityisen arvokkaalta. On ilo kohdata ihmisiä, tuoda ihmisten arkeen mielekäästä tekemistä ja kosketuksia taiteeseen. Ohjaamissani Lähde-taidetuokioissa tehdään itse taidetta ja nautitaan eri taidemuodoista. Juuri nyt tuokioissa teemme sanataidetta ja maalamme Iin Myötätuulen asiakkaiden kanssa.

Uskon, että taidetta kokemalla ja tekemällä alamme nähdä ympärillämme enemmän värejä, nautimme niistä. Kuulemme musiikkia uusin korvin, puhdistumme, liikutemme - luomme uusia yhteyksiä toisiimme ja itseemme.

Sanna-Maija Karjalainen
Lähde! Taiteesta osallisuutta -hankkeen paikkariippumaton Taidekummi, teatterin ammattilainen, yhteisötaiteilija ja taidepedagogi

Iiläisten kotiseuturakkaus on vahva

Iiläisyys merkitsee vastaajille hyvin paljon - li on haluttu paikka asua. Vastaajat ovat omien sanojensa mukaan asuneet täällä "aina". Iin luonnon kauneus ja läheisyys isompaan kaupunkiin mahdollistavat korkean elämänlaadun. Jos kunta- ja talaisilla olisi miljoona euroa käytettävissä kunnan kehittämiseen, niin he kohdentaisivat sen lasten ja ikäihmisten palveluihin, erityisesti kouluille, sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä virkistys- ja liikunta-alueisiin.

Tällaisia tuloksia saatiin Iin kunnan ja Sitran yhteisessä robottipuhelukokeilussa. Kokeilu oli osa Suomen itsenäisyyden juhlarahaston (SITRA) rahoittamaa hanketta, jonka tavoitteena on parantaa suomalaisen päätöksentekijäryhmän uudistumiskykyä ja kehittää uu-

denlaisia osallisuuden tapoja. Sitra ja kunta julkaisevat kokeilun tuloksia keväällä.

Kaikille täysi-ikäisille iiläisille, joiden puhelinnumero oli julkisesti numero-palvelussa saatavilla, soitettiin robotin toimesta 14.12.2020. Numeroon pysyi myös soittamaan jälkikäteen viikon ajan. Vastaajalta kysyttiin kunnanjohtajan **Ari Alatossavan** äänellä kaksi kysymystä: Mitä iiläisyys merkitsee sinulle ja miten käyttäisit miljoona euroa iiläisten yhteiseksi hyväksi. Vastaajia oli yhteensä 953 henkilöä.

Puhelujen analysoinnissa on hyödynnetty tekoälyä, joka tunnistaa puhetta, laskee tilasto- ja todennäköisyysmatematiikalla vastauksissa toistuvia teemoja sekä päätelee käytettyjen sanojen negatiivisia tai positiivisia tunteita. Kokeilussa verrattiin tietoja eri ikäryhmien, sukupuolen ja asuinpaikan kesken.

Tekoäly tekee päätelmiä vastauksista, alla kaksi esimerkkiä - oletko samaa

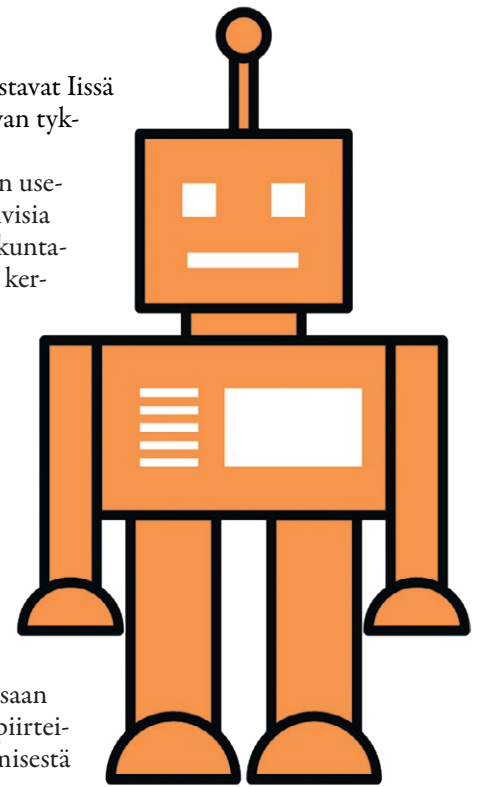
mieltä?

Päätelmä 1: Naiset rakastavat Iissä asumista, miehet ovat vahvan työkäyksen asteen.

- Miehet nostavat hieman useammin esille pieniä negatiivisia yksityiskohtia esimerkiksi kunta-palveluista, kun taas naiset kertovat kotiseuturakkaudesta keskittyen laajempiin näkökulmiin ja positiiviseen Iin yleiskuvaan.

Päätelmä 2: Kuivaniemeläisten suhde paikkakuntaan on niin vahvaa, että se kääntyy huoleksi kotiseudun tulevaisuudesta.

- Kuivalaiset muistelivat mennyttä aikaa ja olivat muita enemmän huolissaan kotiseutunsa positiivisten piirteiden sekä palveluiden säilymisestä tulevaisuudessa.

Milloin hiihtoreitti on lanattu tai luistinkenttä on jäädytetty?

Katso verkosta: ii.fi/talvikunto

Talviliikuntapaikat on jaettu kahteen hoitoluokkaan. 1-luokkaan kuuluvat luistelukentät Iin keskuskenttä ja Valtarin Areenan kaukalo sekä Illinsaaren ja Tasamaan ladut. Näitä ylläpidetään sään salliessa **päivittäin 31.3.2020 asti**.

2-hoitoluokan talviliikuntapaikat sijaitsevat pääosin koulujen yhteydessä. Hoitoaika on tarpeen vaatiessa **arkipäivisin** jääalueiden ja kaukaloiden osalta 15.3. asti ja latujen osalta 31.3. asti. Luistelu: Kuivaniemen keskuskentän kaukalo ja luistelualue, Alarannan Vaihdometsäntien kaukalo ja luistelualue, Aseman koulu, Pohjois-Iin koulu, Jakkukylän koulu, Ojakylän koulu, Olhavan koulu, Tikkasen luistelualue, Jokiky-

län kaukalo (Hyry), Ylirannan kaukalo ja Yli-Olhavan jääalue (ehdollisena). Hiihto: Kuivaniemen aseman valaistulatu (hoitoaika 1.12.-31.3), Alarannan koulun kuntolatu, Aseman koulun valaistulatu (koirahiihto sallittu, kunnossapito aloitetaan heti säiden salliessa), Jakkukylän koulun latu, Pohjois-Iin koulun valaistulatu, Ojakylän koulun valaistulatu, Olhavan koulun valaistulatu, Oijärven valaistulatu, Yli-Olhavan latu.

Maaliskuussa avataan (sään salliessa) retkiladut Rantakestilä - Aallonmurtaja - Hiastinhaaran lintutorni, Kuivaniemen Karttimon latu ja Jokikylän / Hyryn latu (viikko 10). Retkilatuja ylläpidetään viikoittain 31.3. saakka.

Nauti retkievää tullen äärellä
Latujen yhteydessä olevien tulipaik-

kojen (Illinsaaren hiihtomajan grillikatos, Tikkamäen ja tasamaanladun yhteinen laavu, Aallonmurtajan kotta, Hiastinhaaran lintutornin laavu) puu-huolto järjestetään **viikonlopuiksi** säiden salliessa 1.3. - 31.3.2021.

Nuotiopaikkojen esittelyt löytyvät verkosta: viisii.fi/nuotiopaikat-kodat-laavut

